Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U103945

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черняхівська Олена Михайлівна

2. Chernyakhivska Olena M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-09-2021

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Національний заповідник "Києво-Печерська Лавра"

Код за ЄДРПОУ: 20073260

Місцезнаходження: вул. Лаврська, 9, корп. 8, м. Київ, 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.235.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Довідково-енциклопедичні проєкти з локальної історії в українській історичній науці другої половини 1950-х □ початку 1980-х рр.: організаційні форми, ідеологічні функції, практична реалізація

2. Reference and encyclopedic projects on local history in Ukrainian historical science of the second half of the 1950s □ early 1980s: organizational forms, ideological functions and practical implementation

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню наймасштабнішого вітчизняного проєкту з локальної історії другої половини 1950-х □ початку 1980-х рр. □ багатотомної (у 26-ти томах) «Історії міст і сіл Української РСР» та її похідної □ російськомовної версії проєкту «Истории городов и сёл Украинской ССР». З'ясовано суспільно-політичні передумови, які викликали з середини 1950-х рр. сплеск громадського зацікавлення локальною історією. У відповідь на суспільний запит академічні історики Львова та Києва запропонували підготувати багатотомний історико-географічний словник «Соціалістичні міста і села Радянської України». Після схвалення ініціативи компартійним керівництвом УРСР 1962 р. розпочалося виконання багатотомного проєкту «Історія міст і сіл Української РСР». Проаналізовано основні етапи роботи над виданням, кризові моменти, з'ясовано його досягнення й недоліки, реконструйовано роль провідних виконавців проєкту

2. The dissertation focuses on a comprehensive study of the multivolume (in 26 volumes) «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR» and its derivative □ Russian version of the «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR» project, as the largest domestic project on local history of the second half of the 1950s □ early 1980s. The social and political preconditions, caused a splash of public interest in local history since the mid-1950s have been clarified. In response to a public request, academic historians of Lviv and Kyiv offered to prepare the «Socialist Cities and Villages of Soviet Ukraine», a multi-volume historical and geographical dictionary. When the Ukr. SSR Communist Party leaders approved that initiative in 1962, the implementation of the «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR» multi-volume project began. The main stages of work on the publication and crisis moments have been analysed, its achievements and shortcomings have been clarified and the role of the leading executors of the project has been reconstructed. The hypertrophied attention paid to the Soviet period of the history of cities and villages was a disadvantage of the project. According to the directives, it should have been presented in a pompous form exclusively. The presence of numerous «white spots» in the Soviet history of the Ukr. SSR made it difficult to write texts, forcing the authors to sugar-cover the real and recent past facts. Thus, the «Crimean» or the «Crimean Tatar» issue, the criminal action of the Stalinist regime in 1944 with the deportation of many of its indigenous inhabitants from the peninsula and the settlement of this territory by the newcomers, became the «stumbling block». The resistance of the Russian-speaking and Russian ethnic party nomenclature of the Crimean region not only resulted in the idea of bilingual publication of the regional volume at the last stage of the project (major part of the edition □ in Russian, minuscule share □ in Ukrainian). It was on the «New historical community □ the Soviet people» all-Union and republican political and ideological Russification trend at that time. The idea to publish a Russian-language version at least some volumes of the «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR» appeared. The Russian-language series of the «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR», launched in 1974, was prepared in a much worse political and ideological atmosphere than its predecessor □ the «Ukrainian» version of the project. Changes were made for the worse at the top of the republican party nomenklatura. Petro Shelest, who tolerated the Ukrainian cultural projects, was replaced by Russifier Volodymyr Shcherbytsky. Consequently, Valentyn Malanchuk, who fought against the «Ukrainian bourgeois nationalism», provided ideological censorship between 1972 and 1979 years. He namely supervised the «ideologically correct» content of the Russian-language edition of the «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR». The all-Union atmosphere of the «stagnation» era with its cult of the General Secretary of the CPSU Central Committee Leonid Brezhnev influenced the illustrative series and content of the volumes of the Russian segment of the project. The multivolume «History of Cities and Villages of the Ukrainian SSR» still is of encyclopedic significance, remaining a unique source of knowledge on a number of topics, primarily on the local history of Ukraine. At the same time, the publication has significant disadvantages. The text, especially on the Soviet period history, is overly ideological. The system of historiographical prohibitions led to the tabooing of a number of important topics: the Ukrainian Revolution (1917–1921), the Holodomor (Famine-Genocide) (1932–1933), the Great Terror (1937–1938), Stalin deportations of peoples, etc. The material is presented unevenly: the era after 1917 clearly dominates. We can see a glut of «labor achievements», «heroic deeds» and «hostile crimes». The dates of establishment of certain settlements enshrined there need to be revised. Considering disadvantages in the publication and a wealth of information put into circulation both, since the late 1980s Petro Tronko actively promoted the idea to republish the edition, taking into account new information and changing methodological approaches to the publication. In 2002, the Cabinet of Ministers of Ukraine issued a resolution instructing the relevant ministries and departments to make proposals for the publication of a multi-volume «History of Cities and Villages of Ukraine». However, Tronko, a main driver of the project died in 2011 and the lack of funding did not let implementation of that plans

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рубльов Олександр Сергійович

2. Rublev Oleksandr Sergiyovych

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борчук Степан Миколайович

2. Borchuk Stepan Mykolaiovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верба Ігор Володимирович
2. Verba Igor Volodymyrovich

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Смолій Валерій Андрійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Смолій Валерій Андрійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.